

27.11.2015

Jakelussa mainitut

Pyyntö taustaselvitysten laatimisesta ja yhdyshenkilön nimeämisestä valtion aluehallinnon ja maakuntahallinnon uudistus ja yhteensovitus -selvityshenkilöhankkeen tukemiseksi

Tausta

Valtiovarainministeriö on kutsunut ministeri Lauri Tarastin aluehallinnon uudistamisen selvityshenkilöksi. Selvityshenkilön tehtävänä on hallituksen linjauksen 7.11.2015 perusteella:

- 1) selvittää hallituksen linjausta yksityiskohtaisemmin ne valtion aluehallinnon tehtävät, jotka siirrettäisiin perustettaville itsehallintoalueille ja arvioida onko näissä mahdollisesti kokonaan tai osittain kunnille siirrettävissä olevia tehtäviä sekä kartoittaa näiden tehtävien hoitamiseen käytetyt resurssit (henkilötyövuodet ja määrärahat),
- 2) selvittää maakuntien liittojen tehtävien siirtämisen itsehallintoalueille toteuttaminen,
- 3) selvittää ympäristöterveydenhuollon tehtävien mahdollisen siirtämisen itsehallintoalueille toteuttaminen
- 4) arvioida kohdissa 1-3 tarkoitettujen tehtävien siirron vaikutukset valtion aluehallintoon ja keskushallintoon ja arvioida erityisesti vaikutukset ELY-keskusten ja aluehallintovirastojen osalta
- 5) valmistella tehtyjen selvitysten ja arviointien perusteella ehdotus hallituksen linjaukseksi valtion aluehallinnon ja maakuntahallinnon yhteensovituksesta, ja
- 6) valmistella ehdotus lainsäädännön periaatteiksi itsehallintoalueiden tehtävistä itsehallintoaluelain valmistelua varten.

Selvityshenkilöhankkeen toimikausi on 8.12.2015 - 15.2.2016. Selvityshenkilön ehdotuksen perusteluineen ja arvioiteineen tulee olla hallituksen käytettävissä valtiovarainministeriössä ja sote- ja aluehallintouudistuksen projektinjohtajalla viimeistään 22.1.2016 niin, että hallitus voi tehdä tarvittavat päätökset tammikuun 2016 viimeisellä viikolla.

Ministeriön yhdyshenkilön nimeäminen selvityshenkilötyötä varten

Valtiovarainministeriö pyytää jakelussa mainittuja ministeriöitä nimeämään ministeriöstään yhdyshenkilön, johon selvityshenkilö voi olla yhteydessä toimeksiantoonsa liittyvissä kysymyksissä. Yhdyshenkilöiksi pyydetään nimeämään henkilöitä, jotka tuntevat laajasti hallinnonalan lainsäädäntöä, toimintaa ja kehittämistä, kuitenkin erityisesti aluehallinnon näkökulmasta. Yhdyshenkilön tehtävänä on koota ministeriöstään sen toimialaa koskevat taustaselvitykset selvityshenkilön käyttöön ja toimia selvityshenkilön kontaktina ministeriöön.

Valtiovarainministeriölle / sote- ja aluehallintouudistuksen projektinjohtajalle 26.11.2015 valtioneuvoston kansliapäälliköiden kokouksessa 23.11.2015 olleen käsittelyn perusteella jo ilmoitetut yhdyshenkilöt on jo otettu huomioon.

Ministeriökohtaisten taustaselvitysten laatiminen

Hallitus päätti 7.11.2015 sote-uudistuksen jatkosta ja itsehallintoalueista. Hallituksen linjausten mukaisesti itsehallintoalueet perustetaan monitoimialaisiksi. Niille osoitetaan 1.1.2019 lähtien seuraavat tehtävät:

- pelastustoimen tehtävät ottaen kuitenkin huomioon mahdolliset tarpeet järjestää itsehallintoaluetta laajempaa aluetta ja väestöpohjaa vaativat tehtävät laajemmalla alueella;
- maakuntien liitoille kuuluvat alueiden kehittämisen ja sen rahoituksen mukaan lukien EU:n ohjelmaperusteisen rahoituksen välittämisen tehtävät sekä alueellisen maankäytön suunnittelun tehtävät;
- ELY-keskuksissa hoidettavat alueiden ja niiden elinkeinoelämän kehittämistehtävät mukaan lukien maaseutuelinkeinojen kehittämis- ja rahoitustehtävät;
- mahdollisesti ympäristöterveydenhuolto.

ELY-keskuksissa hoidettavilla alueiden ja niiden elinkeinoelämän kehittämistehtävillä mukaan lukien maaseutuelinkeinojen kehittämis- ja rahoitustehtävillä on tarkoitettu kaikkia alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista annetun lain sekä alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetun lain mukaisia alueellisia tehtäviä sekä maaseutuelinkeinojen rahoitusta koskevan lainsäädännön mukaisia tehtäviä ja lisäksi mahdollisimman laajalti kaikkia muita tukien myöntämisen ja valtionapuviranomaistehtäviä, joita ELY-keskukset hoitavat. Tarkoituksena on, että mahdollisimman laajalti kaikki harkinnanvaraisen tuen myöntämiseen ja hallintoon liittyvät tehtävät samoin kuin laajaa harkintaa sisältävät lupatehtävät siirretään itsehallintoalueille.

Tehtävien siirroissa periaatteena on, että itsehallintoalueille siirretään harkittavaltaa sisältävät alueelliset tehtävät mahdollisimman laajalti ja että tehtäväkokonaisuudet muodostavat synergiaetua antavan kokonaisuuden. Järkevien, synergiaetuja muodostavien kokonaisuuksien muodostamiseksi siirrettäväksi voidaan hahmotella muitakin tehtäviä. Samoin valtion viranomaiseen jäljelle jäävien tehtävien tulisi muodostaa selkeitä kokonaisuuksia.

Hallituksen päätöksen 7.11.2015 mukaisesti sisäministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, opeus- ja kulttuuriministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö sekä ympäristöministeriö arvioivat tarkemmin siirrettävien tehtävien sisältöä ja siirron toteuttamistapaa. Selvitys kohdistuu erityisesti alueellisiin ja kuntien lakisääteisessä yhteistyössä hoidettuihin tehtäviin.

Valmistelussa selvitetään ja turvataan mahdollisuudet hoitaa osaa siirrettävistä tehtävistä itsehallintoalueiden yhteistyönä yhtä itsehallintoaluetta laajemmalla alueella. Samalla selvitetään voidaanko joitakin aluehallinnon ja alueellisesti hoidettuja tehtäviä siirtää kokonaan tai joiltain osin kunnille. Selvitysten pohjalta hallitus tekee erillisen päätöksen tammikuussa 2016 aluehallintouudistuksen valmistelusta ja itsehallintoalueille siirrettävistä tehtävistä. Valtiovarainministeriö yhteensovittaa valmistelutyötä yhteistyössä sote- ja aluehallintouudistuksen projektijohtajan kanssa. Työtä ohjaa reformiministerityöryhmä.

Ministeriöt tukevat selvityshenkilön työtä laatimalla siirrettävistä tehtävistä ja tehtävänsiirron toteuttamistavasta taustaselvitys 20.12.2015 mennessä ja mahdollinen arvio valtiolle jäävien tehtävien järjestämistavoista 27.1.2016 mennessä. Vaikuttavuutta ei arvioida tässä vain hallinnonalan ja sen oman lainsäädännön tavoitteiden vaan valtion koko tehtäväkentän ja yhteiskuntapolitiikan kokonaisuuden näkökulmasta.

Ministeriöitä pyydetään toimialaansa koskien

- tarkistamaan oheiset listaukset (liitteet 1 ja 2) ELY-keskuksia koskevista säädöksistä, täydentämään niitä lisäämällä listauksiin niistä mahdollisesti puuttuvat säädökset sekä täyttämään muut pyydetyt tiedot taulukoihin;
- tarkistamaan oheinen listaus (liite 3) maakuntien liittoja koskevista säädöksistä sekä täydentämään sitä lisäämällä listaukseen siitä mahdollisesti puuttuvat säädökset;
- arvioimaan kuntien lakisääteisessä yhteistyössä hoidettavien tehtävien siirtomahdollisuudet;
- arvioimaan valtiolle jäävien tehtävien järjestämistapoja valtion koko tehtäväkentän ja yhteiskuntapolitiikan kokonaisuuden näkökulmasta.

Valtiovarainministeriö täydentää tarvittavilta osin tässä esitettyä tietopyyntöä sekä ohjeistusta taustaselvitysten laatimisesta selvityshenkilöhankkeen toimikauden alkamisen jälkeen.

Määräaika

Ministeriön yhdyshenkilön nimi ja yhteystiedot pyydetään ilmoittamaan osoitteeseen minna.koivisto@vm.fi viimeistään keskiviikkona **2.12.2015**. Yhdyshenkilöille järjestetään yhteinen tilaisuus **perjantaina 4.12.2015 klo 12.00-13.15**, valtiovarainministeriö, Mariankatu 9, Paja.

Ministeriökohtaiset selvitykset pyydetään toimittamaan valtiovarainministeriöön valtiovarainministerio@vm.fi viimeistään **perjantaina 18.12.2015**.

Lisätietoja

Hallitusneuvos Tarja Hyvönen, valtiovarainministeriö, p. 02955 30147
Lainsäädäntöneuvos Sami Kouki, valtiovarainministeriö, p. 02955 30129
Neuvotteleva virkamies Mikko Saarinen, valtiovarainministeriö, p. 02955 30047, sähköpostit muotoa etunimi.sukunimi@vm.fi

Projektinjohtaja
alivaltiosihteeri

Tuomas Pöysti

Osastopäällikkö,
ylijohtaja

Päivi Laajala

Liitteet

Liite 1	Säädöslistaus ELY-keskuksista
Liite 2	Säädöslistauksen mukainen resurssikartoitus ELY-keskuksista
Liite 3	Säädöslistaus maakuntien liitoista

Jakelu

Ulkoministeriö
 Oikeusministeriö
 Sisäministeriö
 Työ- ja elinkeinoministeriö
 Sosiaali- ja terveysministeriö
 Maa- ja metsätalousministeriö
 Opetus- ja kulttuuriministeriö
 Liikenne- ja viestintäministeriö
 Ympäristöministeriö

Tiedoksi

Valtioneuvoston kanslia
 Puolustusministeriö
 Aluehallintovirastot
 ELY-keskukset
 Maakuntien liitot

Kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläinen
 Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula
 Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Mäntylä
 Puolustusministeri Jussi Niinistö
 Sisäministeri Petteri Orpo
 Ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Lenita Toivakka
 Elinkeino- ja työministeri Olli Rehn
 Oikeus- ja työministeri Jari Lindström
 Opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen
 Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen
 Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner

Selvityshenkilö Lauri Tarasti

Erityisavustaja Sami Miettinen
 Erityisavustaja Tuomas Vanhanen
 Erityisavustaja Hanna-Maija Kause
 Erityisavustaja Eeva Salmenpohja
 Erityisavustaja Niina Perälä
 Erityisavustaja Tiina Ullvén-Putkonen
 Erityisavustaja Petteri Leino
 Erityisavustaja Juha Martelius
 Erityisavustaja Mikko Kortelainen
 Erityisavustaja Ville Valkonen
 Erityisavustaja Emma Hannonen
 Erityisavustaja Juha Kirstilä
 Erityisavustaja Markku Rajala
 Erityisavustaja Hannu Väänänen
 Erityisavustaja Jannika Ranta
 Erityisavustaja Leena Riekkola
 Erityisavustaja Arto Järvinen
 Erityisavustaja Juha Halttunen
 Erityisavustaja Sakari Puisto
 Erityisavustaja Kristiina Kokko
 Erityisavustaja Matias Marttinen
 Erityisavustaja Jukka-Pekka Kataja
 Erityisavustaja Jyrki Peisa
 Erityisavustaja Tea Usvasuo
 Erityisavustaja Kristo Lehtonen